Gemeente Waterland

Rekenkamercommissie

# Jaarverslag 2019
# &
# Jaarplan 2020

Vastgesteld: 7 februari 2020

## Samenstelling rekenkamercommissie

**Externe leden**
De heer G.D. Scholtes, voorzitter
De heer mr. S.J.P. Basten MLC
De heer R.M. Reus MPM

**Interne leden**
De heer H.C. Scheepstra
De heer drs. J.J. Wortel

**Secretariaat**
Mevrouw drs. E.B. Hörchner

**Adres**
Postbus 1000
1140 BA Monnickendam

**Telefoonnummers**
T. 0299 - 658 643
F. 0299 - 658 599

**E-mail**
rekenkamercommissie@waterland.nl

De rekenkamercommissie is een, door de raad van de gemeente Waterland ingesteld, onafhankelijk orgaan dat het door het gemeentebestuur uitgevoerde beleid toetst op drie onderdelen:

- Rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
- Doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
- Doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?

Het doel van het onderzoek is om inzicht te geven in de prestaties van de gemeente en waar nodig het formuleren van aanbevelingen voor de toekomst.

# Voorwoord

Zoals ieder jaar legt de rekenkamercommissie door middel van een jaarverslag verantwoording af aan de raad over haar activiteiten. Daarnaast stelt de rekenkamercommissie aan de hand van het jaarplan de raad op de hoogte van haar onderzoeksplannen voor het komende jaar.

In 2019 is de rekenkamercommissie gestart met een nieuw onderzoek. In eerste aanleg hebben we gekeken naar de mogelijkheid om een onderzoek te starten naar de Jeugdzorg in samenwerking met andere rekenkamers uit de regio. Toen bleek dat hiervoor te weinig animo bestond heeft de rekenkamercommissie opnieuw gekeken naar mogelijke onderzoeken en uiteindelijk besloten tot het starten van een onderzoek naar de energietransitie. In dit verslag leest u hier meer over.

In het jaarplan 2020 kunt u lezen over de plannen van de rekenkamercommissie voor dit jaar.

Namens de rekenkamercommissie.

G.D. Scholtes,
Voorzitter

# Samenstelling rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie van de gemeente Waterland bestaat uit drie externe leden van wie één het voorzitterschap vervult. Daarnaast zijn twee leden vanuit de gemeenteraad benoemd. Het secretariaat van de rekenkamercommissie wordt vervuld door de raadsgriffier.

**Samenstelling in 2019**
De samenstelling van de rekenkamercommissie is in 2019 niet gewijzigd.
Wel heeft de heer E.G.H. Dijk medio 2019 afscheid genomen als griffier van de gemeente Waterland en daarmee als secretaris van de rekenkamercommissie. Op 5 juli 2019 heeft de rekenkamercommissie op gepaste wijze en onder dankzegging, afscheid genomen van de heer Dijk als secretaris van de commissie. In zijn afscheidswoord memoreerde de voorzitter van de commissie de lange staat van dienst van de heer Dijk en de voortreffelijke wijze waarop hij sinds de start van de commissie de leden met raad en daad terzijde heeft gestaan.

De samenstelling van de rekenkamercommissie zag er in 2019 als volgt uit:

| Naam | Functie | Van | Tot |
|---|---|---|---|
| De heer G.D. Scholtes | Voorzitter | 14.05.2009<br>herbenoemd 29.02.2016 | Heden |
| De heer S.J.P. Basten | Extern lid | 15.12.2005<br>herbenoemd 15.12.2011<br>herbenoemd 09.11.2017 | Heden |
| De heer R.M. Reus | Extern lid | 07.06 2012<br>Herbenoemd 07.06.2018 | Heden |
| De heer H.C. Scheepstra | Intern lid | 07.06.2018 | Heden |
| De heer J.J. Wortel | Intern lid | 12.07.2012<br>Herbenoemd 07.06.2018 | Heden |
| De heer E.G.H. Dijk | Secretaris | 15.07.2006 | 16.05.2019 |
| Mevrouw E.B. Hörchner | Secretaris | 16.05.2019 | Heden |

# Inhoudelijk verslag

## Algemeen

In 2019 heeft de rekenkamercommissie 7 maal vergaderd. De vergaderingen hebben alle plaatsgevonden in het gemeentehuis te Monnickendam.

In het kader van de samenwerking tussen "de rekenkamers boven het IJ" zijn er in 2019 twee bijeenkomsten geweest met vertegenwoordigers van de rekenkamer(commissies) van dat samenwerkingsverband. Doel van het overleg is samenwerking tussen rekenkamers in de regio te bevorderen en te kijken of er in gezamenlijkheid onderzoeken kunnen worden opgepakt.

Op 28 maart heeft de voorzitter van de rekenkamer de (aanwezige) fracties bezocht. Het doel van het bezoek was om van gedachten te wisselen over het functioneren van de rekenkamer en te bepalen aan welk onderzoek de fracties behoefte hebben. Hier kwam geen eenduidig beeld uit. De door de fracties gegeven onderzoek suggesties waren: Jeugdzorg, Zwembaden, Grondbeleid, Grondstoffenbeleid en energietransitie.

Mede naar aanleiding bovenstaande inventarisatie heeft de rekenkamer gekeken naar de mogelijkheid om een onderzoek te doen naar de Jeugdzorg. Op 24 mei heeft er een gesprek plaatsgevonden met de verantwoordelijke wethouder voor de Jeugdzorg om een nader beeld te krijgen van de toegevoegde waarde voor ook het college.

Zowel de fracties als de wethouder hebben in hun overleg met de rekenkamercommissie aangegeven dat een onderzoek naar de Jeugdzorg in samenwerking met andere rekenkamers in de regio zou moeten worden opgepakt om zo voldoende meerwaarde te creëren. Hierop heeft de rekenkamercommissie een onderzoeksvoorstel opgesteld en dit besproken binnen het samenwerkingsverband Rekenkamers boven 't IJ. Er bleek echter onvoldoende draagvlak bij andere rekenkamers om gezamenlijk een dergelijk onderzoek op korte termijn uit te voeren. Hierop heeft de rekenkamercommissie besloten te kiezen voor een onderzoek naar de energietransitie.

## Lopende onderzoeken

<u>Energietransitie (onderzoek 13)</u>

Op 12 september heeft de rekenkamercommissie de onderzoeksopzet met de raad besproken. Uit dit overleg kwam nadrukkelijk naar voren dat het onderzoek voldoende moet inzoomen op de kaderstellende rol van de raad. Met andere woorden hoe kunnen we de raad voldoende in positie brengen ten aanzien van de mogelijke beleidskeuzes.

In haar vergadering van 20 september heeft rekenkamercommissie de onderzoeksopzet aangescherpt met als centrale vraag: "Op welke wijze geeft de gemeente Waterland uitvoering aan de ambities op het gebied van duurzaamheidsbeleid en slaagt men erin de bijbehorende doelstellingen te realiseren?"

Op 4 oktober heeft de rekenkamercommissie overleg gehad met een lid van de Rekenkamer Metropool Amsterdam (RMA) om inhoudelijk af te stemmen over de onderzoeksopzet. De aanleiding hiervoor was dat de RMA al eerder een onderzoek had gedaan naar de energietransitie en dat zij de opgedane kennis en kunde met ons wilden delen.

Vervolgens heeft de rekenkamercommissie op 5 december de onderzoeksopzet besproken met de verantwoordelijke wethouder. Doel van dat overleg was te bepalen in hoeverre de door haar opgestelde beleidsnota energietransitie input kan zijn voor het onderzoek.

Ten aanzien van de uitvoering van het onderzoek heeft de rekenkamercommissie, gelet op hun ervaring met dit onderwerp, de RMA gevraagd of zij het onderzoek willen uitvoeren. De RMA heeft aangegeven wel een ondersteunde rol te willen blijven spelen maar het onderzoek als zodanig niet te kunnen uitvoeren omdat hun capaciteit primair ten dienste moet staan van de gemeenten Amsterdam en Zaanstad.

Hierop heeft de rekenkamercommissie besloten het onderzoek aan te besteden. De verwachting is de aanbesteding medio februari 2020 rond is en het onderzoek kan starten.

## Financieel verslag

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de wijze waarop het budget van de rekenkamercommissie over 2019 is aangewend.

| Omschrijving | Begroot | Lasten | Baten | Saldo |
|---|---|---|---|---|
| Rekenkamercommissie | € 15.594,00 | | | € 15.594,00 |
| Vergoeding externe leden | | 6.999,91 | | -/- € 6.999,91 |
| Contributie NVRR | | €260,00 | | -/- € 260,00 |
| Deelname congres | | € 135,25 | | -/- € 135,25 |
| **Positief saldo** | | | | **€ 8.198,84** |

Het positieve saldo wordt veroorzaakt doordat er in 2019 geen onderzoek heeft plaatsgevonden zoals in het inhoudelijk verslag wordt toegelicht. Wel heeft de rekenkamercommissie in 2019 voorbereidingen getroffen voor het doen van een groter onderzoek in 2020. De RFP's (Request for Proposal) zijn eind 2019 uitgezet.

De rekenkamercommissie verzoekt de raad het restant van het budget over te hevelen naar 2020, zodat dit bedrag kan worden ingezet voor het onderzoek van 2020. Het over te hevelen bedrag uit 2019 bedraagt € 8.198.84, het onderzoeksbudget voor 2020 is € 7.761. In totaal is dan voor het onderzoek € 15.960 (15.959,84) beschikbaar

Overigens lijkt het er op dat ook dit budget niet voldoende zal voor het uitvoeren van het onderzoek. De rekenkamercommissie verzoekt daarom de raad, in een separaat voorstel, extra budget ter beschikking te stellen.

# Jaarplan 2020

In 2020 zal de rekenkamercommissie het onderzoek naar de energietransitie uitvoeren. Daarnaast zal de rekenkamercommissie in de 2e helft van 2020 het doorwerkingsonderzoek naar de Veiligheidsregio uitvoeren.

Verder wil de rekenkamercommissie in het najaar van 2020 graag met de raad in overleg treden om te kijken naar de onderzoek behoefte voor 2021. Dit is dan het laatste onderzoek dat in deze bestuursperiode kan worden uitgevoerd.

Doorwerkingsonderzoek

In 2020 is er een follow-up onderzoek gepland naar het onderzoek dat de rekenkamercommissie heeft uitgevoerd naar de Veiligheidsregio. In die doorwerkingsonderzoek kijken naar de mate waarin raad en college invulling hebben gegeven aan de aanbevelingen uit dat eerdere onderzoek.

Groslijst

De rekenkamercommissie beschikt over een lijst van mogelijke toekomstige onderzoeken. Deze lijst ziet er (in alfabetische volgorde) als volgt uit:

- Digitale dienstverlening
  Wat is de visie en het beleid van de gemeente ten aanzien van digitale dienstverlening, hoe is deze geïmplementeerd, hoe is de sturing en controle daarop door de raad en hoe beleven de burgers van de gemeente deze dienstverlening.

- Effectiviteit Toerismebeleid;
  In hoeverre is het toerismebeleid van de gemeente doeltreffend en doelmatig geweest.
  OF
  Zijn het beleid op het gebied van toerisme en de beschikbare middelen voldoende om de doelstellingen te realiseren?
  OF
  Wat is de kwaliteit van het toeristisch-recreatief aanbod binnen de gemeentegrenzen en van het gemeentelijk beleid om dit aanbod te bevorderen en te promoten en hoe kunnen deze kwaliteiten worden versterkt?

- Grondbeleid
  Zijn de doelstellingen van het beleid gehaald en hoe heeft de raad hierop kunnen sturen. (NB: vanuit het college is een evaluatie toegezegd naar het grondbeleid. De rekenkamercommissie wil deze eerst afwachten alvorens een onderzoek te starten).

- Informatievoorziening en communicatie burgers
  In hoeverre is de informatievoorziening aan de burgers in de gemeente Waterland tijdig en volledig en is de wijze waarop de gemeente Waterland deze informatie verstrekt doeltreffend en doelmatig.

- Inkoop- en Aanbestedingsbeleid
  In hoeverre is het gemeentelijk inkoop en aanbestedingsbeleid – en de uitvoering hiervan – doelmatig, doeltreffend en rechtmatig?

- Risicomanagement
  In hoeverre is de opzet en werking van risicomanagement bij de gemeente Waterland als doeltreffend en doelmatig aan te merken en kunnen aanbevelingen tot verbetering worden geformuleerd?